

له بلاو كراوه كانی مائپه ری بههشت

سـوود و مهرجه كانی

هاوسه رگیری

له ئیسلامدا

ئاماده کردنی

هیوا زیرهك

پیداچونه وهی

م.عدنان بارام / كه لاری

مائپه ری بههشت

ba8.org

مائپه رنکی ئیسلامی زانستی پهروه ردهیی یه و له پیناو بلاوکردنه وهی نه و ئیسلامه یه كه سه نه فی
صائح - پیغه مبه ری خوا (صلی الله علیه وسلم) و هاوه لانی (رضی الله عنهم) له سه ری بوون -
وه سه ر به هیج گروپ و لایه نیکی حیزبی نیه.

مائپهري بههشت

ئەو كتيب و بابەت و ليكۆئينهوه شهريانه بلاو دهكاتەوه كه دەبنه هۆي:

١. شارەزاکردنی موسولمانان و پهروهردەکردنیان لەسەر ريگا راستەكەي ئيسلام، ئەمەش دەستەبەر دەبێ بە گەرانهوه بۆ پهپهوه رهسەنه كەي ئيسلام، كه بریتی یه له قورئان و سوننهت، به تېگهشتنی پيشين و پيشهوايانی ئوممهت.

٢. پاک کردنهوهی بیروباوهپ و رهوشتی موسولمانان، له دیارده كانی شیرك و كوفر و تاوان.

٣. پالاولتن و تهصفیه کردنی ئایینی ئيسلام له بیدعه و بۆچونه داهینراوه كان.

٤. وربا کردنهوهی موسولمانان له شوپنه واری خراپی ریوايه ته لاواز و ههلبهستراوه كان.

٥. پته و کردنی برایه تی یه کی راسته قینه لهسەر بناغه فراوانه جیگیره كەي ئيسلام و نههيشتن و كه مکردنهوهی ده مارگیری مهزهه بی و حیزبی.

ئامانجمان:

ئاشناکردنی كۆمه لگایه له ئيسلامی رهسەن و دروستکردنی تاك و كۆیه تی بۆ تېگهشتن له سه رچاوه كانی كه بریتین له قورئانی پیروژ و سوننه تی سه حیح و ئاشكراکردنی ئەو شتانهی كه نامۆن به ئيسلام و خراونه ته نیویه وه به چه ندین دهسته واژهی دهنگ و په رنگ و نوسراوی له بواره كانی بیروباوهپ و رهوشت و ئاكار و پهروه رده و زانست و پزیشکی و گه شهی كۆمه لایه تی.

خودایه داوات ئی دهكەین دامه زرومان بکهیت ، و ته و فیتمان بدهیت بۆ هه ر کار و گوفتاریکی جوان وچاک بهو شیوهیهی که خۆت لێی رازیت.

ستافی مائپهري بههشت

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

پیشه کی :

الحمد لله رب العالمين ، والصلاة والسلام على رسول الله الأمين ، وعلى آله وصحبه وسلم أجمعين أما بعد :

هاوسه رگیری سیسته میکی کۆمه لایه تی توندوتۆله ، هر له دیری زه مانه وه هه بووه له و پۆژه ی که باوکه ئاده م و دایکه هه واما ن خولقی نراون له لایه ن خوای پهروه ردگار هه ، و یه که مین دوو هاوسه ریکن که میژووی مروّقایه تی - له سه رگۆی زهوی - ناسیبی تیان

خوای پهروه ردگار فهرموویه تی: ﴿ وَقُلْنَا يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ ﴾ (البقرة : ۳۵) .

به لکو هاوسه رگیری بنه وایه که له بنه واکانی دروست کراوه کانی خوای پهروه ردگار ، ههروه ک فهرموویه تی : [وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴾ (الذاریات : ۴۹) .

که واته هاوسه رگیری قه داسهت و پیروزیه کی بهرز و بلندی هه یه ، بۆیه ده بیّت هه موو کۆمه لگایه کی چاک و دروست په چاوی بکات و له سه ری بپوات .

ئايىنى ئىسلامى پىرۆزىش گرىبەستى هاوسه رگيرىتى ، و خودى هاوسه رگيريه كەى له به پىزترىن گرىبەستەكان زانىوه ، ئەو هەش لە بەر پەيوەست بوونى بە خودى مرۆفەوه ، كە بە پىزترىن دروست كراوه كانى پەروەردگارە ، چونكە پىكەوه گرىدانى پياو و ئافرەتە بە پەيوەندى سۆز و خوشەويستى و پەحم بە يەكداھاتنەوه ، ھەر ئەويشە - واتە : هاوسه رگيرىتى - ھۆكارى خستنەوھى وەچە و نەوھىەك كە مرۆف ئاواتى ئەوھى لىبكات كە بۆخوا سولھاو و چاكەكاربن ، ھەر ئەويشە ھۆكارى پاراستنى دامىن لە خراپەكارى و بەد پەوشتى ... ھتد .

بە واتايەكى تر هاوسه رگيرى له ئىسلامدا پىويستىەكە له پىويستىاكانى كۆمەلگای موسلمان ، چونكە تاكە رىگەى شەرىعە بۆ بەرپاكردى كۆمەلگای بچوك - كە خىزانە - له سەر بنەواى سۆز و خوشەويستى و پەحم و خۆپارىزى و پاراستنى پەچەلەك ، و پىشپىكى تياكردى بۆ پەوشت جوانى و پەسەنىتى ئاكارەكان .

جا ئەگەر بازارى هاوسه رگيرى تووشى كەساسى بوو ، ئەوا ئەو كاتە دارپوخان و لىكداترازان و بىنەواى دەبىت بە بەشى ئەو كۆمەلگايە ، ئاشوب و فیتنەيەكى گەورە له زەمىندا بەرپا دەبىت .

جا ئەگەر هاوسه رگیریهك ئەوهنده بهرز و بلند بیئت له ئیسلامدا و
هۆکاری بهخته وهری خیزان و کۆمه لگا بیئت ، ئایا پیویستی به له سهه
نووسینی سه دان و بگره هه زاران پهرتوک و بلاوکراوه نیه ؟! بۆ ئەوهی
کۆمه لگای ئیسلامی به باشترین شیوه برهوی پئی بدریئت ، و به ره و پیشه وه
ببریئت .

خوینیهری خاوهن هزر : ئەم نووسراوهی که له بهر دهستتدایه هاندانه
له لایه که وه بۆ دامه زانندن و پیکهینانی هاوسه رگیریتی که زۆریک له لاوانی
ئیمه به داخه وه - به کوپ و کچه وه - پشتیان تیکردوه !! به سه ده ها
بروبیانوی ناقۆلا و بی بنه وا !!!

وه له و لاشه وه - ئەم نووسراوه - خستنه پوو و ده رخستنی هه ندیک سود
و مهرجه له مهرجه کانی هاوسه رگیریتی بۆ ئەوهی لاوانمان زیاتر و زیاتر له
پروسهی هاوسه رگیریان ره چاوی بکه ن و بگه ن به و ئاسوده ییهی که له
هاوسه رگیریدا هه یه .

ئاماده کار کاکه (**هیوا زیرهك**) ئه رکی ئاماده کردن و وه رگیریانی
خستوه ته ئه ستۆی خۆی و پئی هه ستاوه ، داواکارم له خوای پهروه ردگار

و میهره‌بان له پۆژیکدا پاداشتی من و ئه‌ویش بداته‌وه که ﴿ یَوْمَ لَا یَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴾ (الشعراء : ۸۸ - ۸۹)

وه داواکارم ئه‌مه دوا بابه‌ت و نووسینی نه‌بی‌ت ، بۆ خزمه‌تکردنی ئایین ،
و کۆمه‌لگا ، و مرۆفایه‌تی ...

وصلی الله علی محمد وعلی آله و صحبه وسلم .

وَآخِرُ دَعْوَانَا أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

باوکی سوننه

(عدنان بارام) که‌لاری

بسم الله الرحمن الرحيم

پیشه کی

إن الحمد لله فحمده ونستعينه ونستغفره ونعوذ بالله تعالى من شرور أنفسنا وسيئات أعمالنا من يهد الله فلا مضل له ومن يضل فلا هادي له وأشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له وأشهد أن محمداً عبده ورسوله . صلى الله وسلم عليه وعلى آله وصحبه وسلم أجمعين .

أما بعد : فإن أصدق الحديث كتاب الله وخير الهدي هدي محمد (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) وشر الأمور محدثاتها وكل محدثة بدعة وكل بدعة ضلالة وكل ضلالة في النار .

ئيمه ی موسولمان له هه موو کاتی کدا له مهیدانی جهنگداین دژ به شهیتان و شوینکه وتوانی چونکه له هه ر کاتی کدا بیّت ئه وان هه ولّ ده ده ن کوپان و کچانی موسولمان له دین هه لڭه پیننه وه یاخود تووشی تاوانه گه وره کانیان بکن بویه ئه م جهنگه ش به دریزایی میژوو هه ر هاتوو و پیشتر و ئیستا و له داهاتووشدا , ئه و ناهیلّیت به ئاسووده یی بزّین , له مرپّودا - گه ر به وردی بروانینه ئه م ژیانه - ده بینین شهیتان له هه موو شوینکدا هه یه گه ر وریا نه بین , چونکه زۆربه ی ئه و ئامیره تازه داهینراوانه شهیتانیک سه ره رشتی ده کات

جا ئه و شهیتانه مروؤ بیّت یاخود جنۆکه ، زۆرینهی ئامیره کان له مرۆدا هر خه ریکی بلاوکردنه وهی شتی خراپین و ئاواتیان ئه وهیه که گه نجانمان ژن نه هینن و کچانیشمان شوو نه که ن به لکو هر خه ریکی (په یوه ندی ناشه رعی (دلداری) و خو پروت کردنه وه و داوینپرسی بن ... هتد) به و کارانه وه خویان سه رقال بکه ن له به رامبه ریشدا ئیمه ی موسولمان خوی گه وره پیمان ده فه رمویت : ﴿ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴾^۱ .

واته : په کیک له به لگه و نیشانه کانی خوی گه وره ئه وهیه که هر له خۆتان ئافره تی بو خولقاندوون بو ئه وهی بن به هوی پشو ئارامی بو پیاوان وه سوژ و به زه یی و خوشه ویستی خستۆته نیوانتانه وه به راستی له م باسه دا چه ندین نیشانه ی خوی گه وره ی تیدایه بو که سانیک که تیبفکرین .

بۆیه له م سه رده مه دا زۆر گرنگه که کوپان و کچانی ئیماندار زۆر بیر له ئه نجامدانی ئه و پرۆسه یه بکه نه وه ، چونکه گه ره ولیان نه دا و به زووترین کات هه لئه ستان به جیبه جیکردنی ئه وا (داوین پرسی و به د ره وشتی) له وه زیاتر بلاو ده بیته وه که ئیستا هیه ، وه کو ئه و فه رمووده یه ی که پیغه مبه ری

^۱ (سورة الروم : ۲۱) .

خۆشهویست (ﷺ) دهفهرمویت : (إذا أتاكم من ترضون خلقه ودينه فزوجوه ،
إلا تفعلوا تكن فتنة في الأرض وفساد عريض)^۱ .

واته : گەر که سیک هاته خوازینی ئهوانه ی که له ژیر ولایه تتاندایه ، و
پازی بوون له دین و پهوشتی ئهوا ژنی پێدهن ، ئهگەر نا ئهوا ئاشووب و
خرابه ی گهوره له سه ر زه ویدا بلاوده بیته وه .

بۆیه به پشتیوانی خوای گهوره لیژدها به کورتی و به پوختی ههول دهدهم
باسی (مهرج و سووده کانی ژنهینان و شووکردن) و ههندی باسی تر له م
نامیلکه یه دا بخه مه پوو . - إن شاء الله . - به هیوای به هه ره مه ند بوونی
موسلمانان لییان .

ئاماده کار

هیوا زیره ک . کفری

١٤٣١ کۆچی / ٢٠١٠ زاینی

^۱ (حسنه العلامة الألبانی فی صحیح الجامع ، برقم : ٢٧٠) .

دهستپیکیک بو چوونه نیو باسه که ...

هاوسه رگیری یه کیکه له و مهرجانه ی که به هوییه وه ژیان بهرده وام ده بیته ، چونکه ژیان هه رده م له سوپاندا یه و پیویسته هه ر جیلک یا خود هه ر نه وه یه که چوونه وه یه کی که جیگه ی پرپکاته وه ئه مه ش به ره چا و کردنی چه ندین مهرج و یاسای ژیان ، گومانی تیدا نیه خوی گه وره له و کاته وه ی که ژیانی دروستکردوو و یه که م مروقی هیناو ته بوون که باوکه (ئاده مه) (علیه السلام) ، ئیتر هاوسه ری بو دروستکردوو که ئه ویش دایکه (حه وا) یه ، وه کو خوی گه وره ده فه رمویته : ﴿ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا ﴾^۱ . واته : ئه ی خه لکینه بترسن له و خودایه ی که وا له ته نها نه فسیک ئیوه ی خولقاندوو وه هه ر له و نه فسه ش خیزانی دروستکردوو و به دی هیناوه .

که واته هه ر له لاشه ی باوکه ئاده م یا خود له په راسوی باوکه ئاده م خوی گه وره دایکه حه وای به دی هیناوه ، لی ره دا شتی که هه یه پیویسته زیاتر رپوچین له باسه که دا ئه ویش ئه وه یه که خوی گه وره کاتی که ئاده می دروستکردوو له ده روونی ئاده م شاره زا بووه به وه ی که مروق به ته نها وه کو

^۱ (سورة النساء : ۱) .

شتیکه که به‌که‌م و کورپی ببیت . بۆیه (په‌نا به‌خوا) چونکه خوای گه‌وره دانهری هه‌موو شته‌کانه و دروستکهری زه‌وی و ئاسمانه‌کانه و به‌دی هینهری ئەم گه‌ردوونه له‌بن نه‌هاتوو و (عالم‌الغیب) ه به‌هه‌موو شته‌کان که ئیستا پوو ده‌ده‌ن یاخود پیشتر پووین داوه و له‌داها تووشدا دین و پوو ده‌ده‌ن . بۆیه خوای گه‌وره حه‌وای به‌دی هینا بۆ ئه‌وه‌ی بتوانن به‌جوانترین شیوه و خوشبه‌خترین شیوه پیکه‌وه ژیان به‌سه‌ر بیه‌ن وه‌کو ده‌فه‌رمویت : ﴿ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴾^١ . واته : یه‌کێک له‌ ئایات و موعجزاته‌کانی خوای گه‌وره ئه‌وه‌یه که له‌نه‌فسی خۆتان خیزانی بۆ به‌دی هیناون بۆ ئه‌وه‌ی ببیته‌ جیی سوکنایی و ئارامگرتن و حه‌وانه‌وه له‌پالیاندا و له‌ نیوانیشتاندا خوشه‌ویستی و وه‌فا و په‌حمه‌تی به‌دی هیناوه ئه‌مه‌ش وه‌کو ئایاتی‌ک و موعجزاتی‌ک بۆ که‌سانیک که تیده‌فکرین .

هه‌ر له‌و کاته‌وه تا‌کو ئیستا به‌تیپه‌رپوونی کات ئه‌و کاره هه‌ر به‌رده‌وامه و ده‌بیت هه‌ر به‌رده‌وامیش بیت .

^١ (سورة الروم : ٢١) .

یه کیک له شاعیره تیینه گه یشتوووه کانی عه ره ب له دیره شیعریکدا به م
شیویه وه سفی ئافره تمان بۆ ده کات و ده لیت :

إن النساء شياطين خلقن لنا نعوذ بالله من شر الشياطين

واته : ئافره تان شهیتان بۆمان دروستکراون ، په نا ده گرم به خودا له
خرابه ی شهیتانه کان .

دواتر ئافره تیکی زانا وخواهن بیریکی فراوان وه لامیکی زۆر کورت و
پوختی ده داته وه و ده لیت :

إن النساء رياحين خلقن لكم وكلکم یشتھی شم الرياحین

واته : ئافره تان ره یحانه بۆ ئیوه به دی هینراون ، وه هه مووتان چه ز له
بۆنکردنی ره یحانه ده کهن .

پیغه مبه ری خوا (وَسْتَكْمِرُ) ده فه رمویت : (أربع من السعادة ، المرأة الصالحة
...)^۱ ، واته : چوار شت هه ن ده بنه هوی خوشبه ختی بۆ مرۆقه کان یه کیک
له وانه ژنیکی سالحه و چاکه .

^۱ (صححه العلامة الألبانی فی : صحیح الجامع برقم : ۸۸۷) .

له بهرامبه ریشدا پیغه مبهه (ﷺ) دهفه رمویت : (أربع من الشقاء ، المرأة السوء ...)^۱ ، واته : چوار شتی دیکه هه ن دهبنه هوئی بیزارى ناخوشى بو مروفه کان یه کیک له وانه ژنیکی خراپه .

له فهرموده یه کی تردا هاتوو هه که پیغه مبهه ری خوا (ﷺ) دهفه رمویت : (إِنَّمَا الدُّنْيَا مَتَاعٌ وَلَيْسَ مِنْ مَتَاعِ الدُّنْيَا شَيْءٌ أَفْضَلُ مِنَ الْمَرْأَةِ الصَّالِحَةِ)^۲ ، واته : بهراستی دونیا خووش و دلرفینه وه له خووشیهه کانی دونیا شتیکی نیه چاکتر بیته له ئافره تیکی سالحه .

سووده کانی ژن هینان

۱ . یه کیک له و سوودانه ی که له ژنهیناندا هیه جیبه جیکردنی فهرمانی خوای گه وره یه وه کو له م ئایه ته پیروزه دا دهفه رمویت : ﴿ وَأَنْكِحُوا الْأَيَامَىٰ مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ﴾^۲ . واته : ئه وانه ی که بی ژن و بی پیاون ژنیان بو بهینن و به شوویان بدن له بهنده چاکه کانتان ، وه مه ترسی هه ژاریتان نه بیته چونکه ئه گه ره هه ژاریش بن خوای گه وره به فهزل و چاکه ی خوئی دهوله مه ندتان دهکات .

^۱ (هه مان فهرموده) .

^۲ (صححه العلامة الشيخ الألباني في : صحيح سنن ابن ماجه ، برقم : ۱۸۵۵) .

^۳ (سورة النور : ۳۲) .

۲ . سوودیکی ترکه پیویسته بخریته روو ئه‌وهیه که ژنهینان خوای گه‌وره دایناوه و هر ئه‌ویش منه‌تمان به‌سه‌ردا ده‌کات بو ئه‌وهی ژن و پیاو له‌ته‌نیشته یه‌کتزیدا بخۆن و بخۆنه‌وه و به‌سینه‌وه و ئارامبگرن ، وه‌کو له‌م ئایه‌ته‌دا ده‌فه‌رمویت : ﴿ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴾^۱ . واته :

یه‌کیک له‌نیشانه‌کانی توانا و ده‌سه‌لاتی خوای گه‌وره ئه‌وهیه که له‌خۆتان (له ئاده‌م) خیزانی بو دروستکردوون که (حه‌وا) یه ، بو ئه‌وهی لای ئه‌و جینشین بن و به‌وینه‌وه وه‌سوۆز و خوشه‌ویستی و به‌زه‌ی خستۆته نیاوانتانه‌وه ئه‌م په‌ندو بیرخستنه‌وانه بو که‌سانیکه که تیبفکرین .

۳ . خوای گه‌وره ئافره‌تی چواندوو به‌پۆشاک‌ی پیاو ، لی‌رده‌دا مه‌به‌ست ئه‌وه‌یه که ئافره‌ت ده‌بی‌ت هۆی سترکردن و شارندنه‌وه‌ی عه‌یب و ئاره‌زووه‌کانی پیاوان وه به‌پیچه‌وانه‌شه‌وه ، وه‌کو ده‌فه‌رمویت : ﴿ هُنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ هُنَّ ﴾^۲ .

واته : ئه‌وان پۆشاکن بو ئیوه و ئیوه‌ش پۆشاکن بو ئه‌وان .

۱ (سورة الروم : ۲۱) .

۲ (سورة البقرة : ۱۸۷) .

٤ . ژن هیئان سووننه تی پیغه مبه رانه وه کو خوی گه وره ده فرمویت: ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةً﴾^١ . واته : ئەئ پیغه مبه ری خوا (ﷺ) له پیش تودا چه نده ها پیغه مبه رمان ناردوو به بۆ لای نه ته وه کانیان وه خیزان و مندالمان پی به خشیون .

٥ . پیغه مبه ری خوا (ﷺ) فه رمانی پی کردووین به ژن هیئان وه کو ده فرمویت : (یا معشر الشباب من استطاع منكم الباءة ، فلیتزوج ؛ فإنه أعض للبصر ، وأحصن للفرج ، ومن لم یستطع فعلیه بالصوم ؛ فإنه له وجاء)^٢ . واته : ئەئ کۆمه لئ لاوان کئ له ئیوه توانای هه یه - توانای جه سته یی و مادی - با ژن به ئینت چونکه ژن هیئان چاو و دامین ده پاریزیت له حه رام ، هه رکه سیکیش توانای نه بوو ئەوا با به پۆژوو بیت چونکه پۆژوو قه لغان و سه رشکیئنی ئاره زوو ه کانه و له تاوان ده پیاریزیت .

٦ . سویدیکی دیکه له سووه کان ئەوه یه ده بیته هوی به ده ست هیئانی باشترین خۆشییه کانی دنیا ، چونکه له فه رموده یه کدا پیغه مبه ری خوا (ﷺ) ده فرمویت : (الدنيا کلها متاع ، وخیر متاع الدنيا المرأة الصالحة)^٣ . واته :

١ (سورة الرعد : ٣٨) .

٢ (متفق علیه) .

٣ (صححه العلامة الألبانی فی : صحیح الجامع ، برقم : ٣٤١٣) .

دوینا هه مووی خووشییه و باشترین خووشی دونیاش ئافره تیکی چاک و سالحه یه .

٧ . ژن هینان نیوهی دینه ، پیغه مبهری خوا (ﷺ) فه رمانمان پیده کات به ژنهینان ، چونکه که سیك ژنی هینابیت ئه وا نیوهی ئیمان که ی ته واو بووه ، وه کو ده فه رمویت : (من رزقه الله امرأة صالحة فقد أعانه على شطر دینه فلیتق الله فی الشطر الباقي) ١ .

واته : هه رکه سیك خوای گه وره ئافره تیکی چاکی (سالحه) ی پی بیه خشیت ئه وا یارمه تی داوه له سه ر نیوهی دینه که ی ، ده با ته قوای خوا بکات بو به ده ست هینانی نیوه که ی تری .

وه له فه رمووده یه کی تر دا پیغه مبه ر (ﷺ) ده فه رمویت : (إذا تزوج العبد فقد استکمل نصف الدین فلیتق الله فی النصف الباقي) ٢

واته : ئه گه ر مروؤ ژن بهینیت ئه وا نیوهی دینه که ی ته واو کردووه ، با ته قوای خوا بکات بو به ده ست هینانی نیوه که ی تری .

١ (حسنه العلامة الألبانی فی صحیح الترغیب والترهیب ، برقم : ١٩١٦) .

٢ (سه رچاوه ی پیشوو) .

٨ . یه کیکی تر له سووده کانی ئه وه یه که مروؤ ده توانییت به هویه وه به ههشت بۆ خوئی مسوگهر بکات ، وه کو پیغه مبهری خوا (ﷺ) ده فه رمویت : (من یضمن لی ما بین لخیصه وما بین رجليه أضمن له الجنة)^١ . واته : هه رکه سی ئه وه ی نیوان ریش و سمیلی به واتای (ده م) ی و ئه وه ی نیوان هه ردوو قاچی (دامین) مسوگهر بکات ئه وا منیش به هه شتی بۆ مسوگهر ده که م . چونکه به هوی ژنهینانه وه مروؤ له تاوانی زینا و دامین پیسی دور ده که ویته وه چ ژن بیته یاخود پیاو ، هه رچه نده فه رموده که به شیوه یه کی په ها هاتوه بویه ئه وه ش ده گریته وه که کوپ یاخود کچ ژنهینییت یاخود شوبکات زیاتر توانا و ده سه لاتی به سه ر ئه وه دا هه یه خوئی له تاوانی زینا و داوین پیسی به دور بگریت .

٩ . یه کی له سووده کانی ژن هینان ئه وه یه ده بیته هۆکاریک بۆ یارمه تیدان و پشتگیری کردنی خوی گه وه ، هه روه کو له فه رموده دا هاتوه : (ثلاثة حق على الله تعالى عوهم : المجاهد في سبيل الله، و المكاتب الذي يريد الأداء، و الناکح الذي يريد العفاف)^٢

^١ (رواه البخاري) .

^٢ (حسنه العلامة الألباني في : صحيح الجامع ، برقم : ٣٠٥٠) .

واته : سیّ کهس هه‌ن خوای گه‌وره به‌حقی داناوه له‌سه‌ر خۆی که یارمه‌تیان بدات ، که سیّک له‌پیناوی خوای گه‌وره‌دا جیهاد بکات و کۆیله‌یه‌ک ده‌یه‌ویّت خۆی بکریته‌وه و خۆی ئازاد بکات و ئه‌و که‌سه‌ی ده‌یه‌ویّت ژن به‌یئیت و مه‌به‌ستی داوین پاکیه .

۱۰ . ژن هینان هۆکاره بۆ زیادبوونی ئوممه‌تی پیغه‌مبه‌ر (ﷺ) وه‌کو له‌م فه‌رمووده‌یه‌دا هاتووه : (تزوجوا الودود الولود ، فإني مكاثر بكم الأمم)^۱ .
واته : ئافره‌تیکی خۆشه‌ویستی مندال بوو به‌یئن چونکه من له‌پۆژی قیامه‌دا شانازی به‌زۆریتانه‌وه ده‌که‌م به‌سه‌ر ئوممه‌ته‌کانی تر .

۱۱ . ژن هینان ده‌بیته هۆی پاراستنی نه‌فس له‌ تاوانکاری و فیتنه‌کانی سه‌رده‌م وه‌کو پیغه‌مبه‌ر (ﷺ) فه‌رموویه‌تی : (ما ترکت بعدي فتنة أضر على الرجال من النساء)^۲ .

واته : له‌پاش خۆم هیچ فیتنه‌یه‌که‌م به‌جی نه‌هیشتووه به‌زیان تر بیّت له‌سه‌ر پیاوان له‌ ئافره‌ت .

^۱ (صححه العلامة الألباني في : صحيح سنن أبي داود ، برقم : ۲۰۵۰) .

^۲ (متفق عليه) .

۱۲ . ژن هینان ئەجر و پاداشتی هیه وه‌کو چۆن له‌کار و کرده‌وه چاکه‌کاندا پاداشت وهرده‌گرین ، چونکه پیغه‌مبەر (ﷺ) ده‌فه‌رمویت : (...)
 وفي بضع أحدكم صدقة . قالوا أيأتي أحدنا شهوته ويكون له فيها أجر قال أربئتم
 لو وضعها في حرام أكان عليه وزر فكذلك إذا وضعها في الحلال كان له
 أجر)^۱ .

واته : له‌چوونه لای خیزانه‌کانتان خیر و پاداشتان بۆ ده‌نوسریت ،
 هاوه‌لان فه‌رموویان : ئە‌ی پیغه‌مبەر خوا (ﷺ) ئایا که‌سیک له‌ئیمه ئاره‌زووی
 خۆی تیر ده‌کات و پاداشتی ده‌ست ده‌که‌ویت ؟! ئە‌ویش فه‌رمووی : ئایا
 له‌حه‌رامدا به‌کاری به‌ئینیت تاوانبار نابیت ، به‌هه‌مان شیوه‌ش ئە‌گه‌ر له‌حه‌لالدا
 به‌کاری به‌ئینیت پاداشتی ده‌ست ده‌که‌ویت .

۱۳ . ژن هینان هۆکاریکه بۆ مندالبوون که له‌پاش مردنی دایک و باوک
 ئە‌و مندالانه ئە‌گه‌ر چاک و خواپه‌رستیکی باش بن ئە‌وا ده‌بنه‌ خیر و خۆشی
 بۆ دایک و باوکیان و به‌رده‌وام کرده‌وه‌ی چاکیان بۆ دایک و باوکیان ده‌روات
 به‌بێ ئە‌وه‌ی له‌ کرده‌وه‌ی چاکی خۆیان که‌م بکاته‌وه .

^۱ (رواه مسلم) .

وهكو پینغه‌مبه‌ری خوا (ﷺ) ده‌فه‌رمویت : (إذا مات الإنسان انقطع عنه عمله إلا من ثلاثة أشياء من صدقة جارية أو علم ينتفع به أو ولد صالح يدعو له)^۱. واته : ئەگەر مروفیک بمریت ئەوا کرده‌وه‌کانی ده‌پچرپیت و چیتەر خیری بۆناچیت ته‌نها له‌م سی‌رپیگایه‌وه نه‌بی‌ت : سه‌ده‌قه و خیری نه‌پراوه (وه‌كو دروستکردنی مزگه‌وت و شتی دیکه له‌و جو‌ره) ، یاخود زانیارییه‌کی بلاوکردبیته‌وه که له‌پاش خۆی خه‌لکی سوودی لی‌ ببینن ، وه مندالیکی چاک و سالیح که له‌پاش خۆی دوعای خیری بۆ بکات .

دوعای خیری مندالی بۆ لیخۆشبوونی دایک و باوکی ئەوا له به‌هه‌شتدا پله‌یان به‌رز ده‌کاته‌وه وه‌کو پینغه‌مبه‌ری خوا (ﷺ) ده‌فه‌رمویت : (إن الرجل لترفع درجته في الجنة فيقول أني (لي) هذا فيقال باستغفار ولدك لك)^۲. واته : پیاویک له‌به‌هه‌شتدا پله و پایه‌ی به‌رز ده‌کریته‌وه ، خۆی پی‌سه‌یره‌وه ده‌لیت : ئە‌ی په‌روه‌ردگار ئە‌مه هه‌مووی بۆ (من) واته (سه‌ری سو‌ر ده‌می‌نی‌ت له‌و پیلانه که به‌رز ده‌بیته‌وه‌و واش ده‌زانی‌ت که ئە‌وه‌نده کرده‌وه‌ی چاکه‌ی نه‌کردوه) پی‌ده‌وتریت : ئە‌وه به‌داوای لیخۆشبوونی منداله‌که‌ته‌وه بۆ تو .

^۱ (رواه المسلم) .

^۲ (حسنه العلامة الألباني في السلسلة الصحيحة ، برقم : ۱۵۹۸) .

مهرجه کانی هاوسه رگیری

لیره دا چند خالیک ده خه مه روو هه ندیکیان ده بنه (مهرج) وه هه ندیکی دیکه یان پیویسته وه کو خالیک ره چاوبکریت له وانه یه هه ندیک جار نه بیته مهرج ئه ویش به پیی ریکه وتن و ئه نجام نه دانی ئه و خاله .

۱ . ده بیته که سیکی دیندار بخوازیت واته ئه و که سه ی که ده ته ویت به هاوسه ری خۆتی هه لبرتیریت پیویسته که سیکی دیندار بیت . وه کو خوی گه وره ده فه رمویت : ﴿ وَأَنْكِحُوا الْأَيَّامَى مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ ... ﴾ ۱ .

واته : مارهی بیرن مه به ست له به رپرسیارانى ماله وه یه واته (وه لی ئه مر) هکان که ئه و کورانه ی وا ژنیان نه هیناوه یا خود ئه و کچانه ی وا شوویان نه کردوو و میردیان نیه له و که سانه مارهی بیرن که له خۆتانن و له که سه چاک و باشه کائن و له و کچ و کورانه ی که له لای خۆتانن و کارده کهن .

لیره دا خوی گه وره ئه مر به باوک و ئه و که سانه ی که سه رپه رشتی ئه و کور و کچانه ده کهن که وا ژنیان نه هیناوه و شوویان نه کردوو با که سی چاک و باشیان بۆ بدۆزنه وه و ژنیان بۆ بهینن و کچانیش به شوو بدن .

۱ (سورة النور : ۳۲) .

هه‌روه‌ها باشت‌ترین که‌س له‌لای خودا ئه‌وه‌یه که له‌هه‌موان زیاتر ته‌قوای خوا بکات و له‌خوا بترسیت و کاری چاکه به‌ئه‌نجام بگه‌یه‌نی بویه خوای گه‌وره له‌ئایه‌تیکدا ده‌فه‌رمویت : ﴿ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴾^۱. واته : ئه‌ی خه‌لکینه ئی‌مه دروستمان کردوون له (نیرو می) وه کردوومان به‌چه‌ندین گه‌ل و نه‌ته‌وه‌ی جیاواز بو ئه‌وه‌ی یه‌کتر بناسن وه باشت‌رینتان له‌لای خوای گه‌وره ئه‌و که‌سانه‌ن که ته‌قوای خوای گه‌وره زیاتر ده‌که‌ن وه خوای گه‌وره زانا و دانایه .

پییوسته ئه‌وه‌ش بزانی‌ن که که‌سی باش ده‌بی‌ت هاوسه‌ری له‌گه‌ل چاکه‌کاردا پیک به‌ینیت چونکه نابی موسولمان که‌سی بی دین و که‌سی خاوه‌ن کار و کرداری خراپه بکات به هاوسه‌ری خوی چونکه خوای گه‌وره له‌قورئانی پیروزدا ده‌فه‌رمویت : ﴿ الزَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ وَحُرِّمَ ذَلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴾^۲ .

واته : که‌سی زیناکه‌ر و داوین پیس ته‌نها ماره‌یی ئافره‌تی زیناکه‌ر و هاوه‌ل بریارده‌ر ده‌بریت وه ئافره‌تی زیناکه‌ر و داوین پیس ته‌نها ئه‌و که‌سانه

^۱ (سورة الحجرات : ۱۳) .

^۲ (سورة النور : ۳) .

ماره‌ی ده‌بێن که داوین پیس و هاو له بریارده‌رن بو خوی گه‌وره بو‌یه ئه‌م جو‌ره که‌سانه حه‌رام و قه‌ده‌غه کراون له‌سه‌ر ئیمانداران .

هه‌روه‌ها پێغه‌مبه‌ری خوا (ﷺ) ده‌فه‌رمو‌یت : (تنكح المرأة لأربع لماتها ولجماتها ولحسبها ولدينها فاذن فاذن بذاك الدين تربت يداك)^١ واته : ئافه‌رت ماره ده‌كړیت له به‌ر چوار شت (پاره‌كه‌ی و جوانییه‌كه‌ی و ناودارییه‌كه‌ی و به‌پیی دینه‌كه‌ی بو‌یه دینه‌كه‌ی هه‌لبژیره ده‌ستت به‌خو‌لدا ده‌چیت - که نیشانه‌ی به‌ره‌كه‌ت و چا‌كه‌یه لیره‌دا پێغه‌مبه‌ری خو‌شه‌ویست (ﷺ) هه‌موو شتیکی پوونكردو‌ته‌وه چونکه ئافه‌رت ده‌بیت تو‌یه‌كه‌م مه‌رج دینه‌كه‌ی به‌هه‌ند وه‌ر‌بگری و له‌به‌ردینه‌كه‌ی بیهینی .

له‌فه‌رمووده‌یه‌کی تر دا هاتووه : عن عبد الله بن عمرو بن العاص أن رسول الله (ﷺ) قال : (الدنيا متاع وخير متاعها المرأة الصالحة)^٢ .

واته : له‌عبدالله‌ی كورپی عه‌مری كورپی عاصه‌وه پێغه‌مبه‌ری خوا (ﷺ) فه‌رموویه‌تی : دونیا هه‌مووی خو‌شی و به‌خته‌وه‌رییه‌ وه‌ چا‌كترین خو‌شی دونیا‌ش ئافه‌رتیکی چا‌كه .

^١ (متفق عليه) .

^٢ (رواه المسلم) .

بابزانین که پیشینی ئەم ئوممه ته (سه له فی سألح) چۆن روانیویانه ته ئەو که سه ی که دیته خوازبێنی کچه که یان و ئەو خالەش کامه یه که وا ره چاویان کردوو له کاتی ماره کردنی کچه کانیا ن له کوران لییره دا نمونه یه که دینینه وه ئەویش (سه عیدی کوری موسه ییب) ه که به یه کیک له گوره شوینکه وتوان (التابعین) ده ژمیردریت کچیکی هه بوو له پرووی دین و رهوشت و ئەدهب و زانستی قورئان و سوننه ته کانی پیغه مبهری خوا (ﷺ) بی وینه بوو له وه مه دا خه لیفه ی ئومه وی که (عه بدولمه لیکی کوری مه روان) بوو هاته خوازبێنی ئەم کچه بو کوره که ی که ناوی (وه لید) بوو به لام (سه عیدی کوری موسه ییب) پیی رازی نه بوو هه ستا له یه کیک له خویندکاره کانی خوی که وا ده رسی ئایینی لا ده خویند زۆر کوریکی ئیماندار بوو له گه ل ئەوه شدا زۆر هه ژار بوو ناوی (کثیر بن ابي وداعة) بوو ماره کرد و له گه ل ئەوه شدا (٥٠٠٠) دره می پیدای بو پۆژی دواتر ئەو کوره هه ژاره وه کو پیشه ی هه میشه یی به یانی زوو هه ستا بو ئەوه ی له وانه کانی (ئیبن موسه ییب) دوانه که وی به نیازبوو له مال ده ریچی به لام خیزانه که ی که کچی (سه عید) ی مامۆستاتی بوو پیی فهرموو بو کوی ده پوی ئەویش وتی : بو کۆری (ئیبن موسه ییب) بو ئەوه ی فیری زانست بم .

ئەویش پیی فەرموو وەرە دانیشه و زانسته که ی (سه عیدی کوری
موسه ییب) ی باوکم له منه وه فیربه و ئەویش لییه وه فیربوو .

به راستی پیاوچا کانی پیش ئیمه به و شیویه فه زلی ئیمانیا ن داوه ته
سه ر ده وله مهندي و کوری خه لیفه و پاشا کاندا .

۲ . ده بیته ئه و ئافره ته توانای مندال بوونی هه بیته ، وه کو له م
فهرموده یه ی پیغه مبه ری خوادا (ﷺ) در ده که وی : (جاء رجل إلى النبي
(ﷺ) فقال إني أصبت امرأة ذات حسب وجمال وإنها لا تلد أفأتزوجها قال لا
ثم أتاه الثانية فنهاه ثم أتاه الثالثة فقال تزوجوا الودود الودود فإني مكاثر بكم
الأمم)^۱ .

واته : پیاویک هاته لای پیغه مبه ری خوا (ﷺ) و پیی وت من ئافره تیکی
ناودار و شوخ و شهنگم دوزیوه ته وه به لام مندالی نابی ئایا بیهینم پیغه مبه ری
خواش (ﷺ) پیی فەرموو (نه خیر) دووباره هات و وتی بیهینم پیغه مبه ری
خوا (ﷺ) پیی فەرموو (نه خیر) بو سیه م جار هاته وه پیغه مبه ری خوا
(ﷺ) پیی فەرموو (ئافره تیکی خوشه ویستی مندال بوو بهینن چونکه من
له رۆژی قیامه تدا شانازی به زۆریتانه وه ده که م به سه ر ئوممه ته کانی تر) .

^۱ (صححه العلامة الألبانی فی صحیح سنن أبی داود ، برقم : ۱۷۸۹) .

که واته یه کیکی تر له مهرجه کانی ژن هینان ئه وهیه که پئویسته ئه و
 که سهی که وا ماره ی ده کهین ده بییت توانای مندال بوونی هه بییت ، بیگومان
 لیره دا پرسیاریک دیته ئاراوه ئه ویش ئه وهیه (ئایا چۆن بزانی که ئه و
 که سهی که به نیازین ماره ی بکهین مندالی ده بییت یان نا ؟؟) (الشیخ ندا
 أبو أحمد) له کتیبی (من تختار ؟) دا به م شیوهیه وه لامی دابووه وه که
 ده لیت (بو ئه وه ی بزانی که ئه و ئافره ته ی ماره ی ده برین ده بییت تیبینی
 ئه وه بکهین که له پرووی ته ندروستی و توانای لاشه یی و که م و کورتیه کانی
 به ته واوی بزانی ئه مهش به هوی پرسیارکردن له که سه نزیکه کانی ئه و ئافره ته
 که ماره ی ده برین یا خود ده بییت ئه وهش بزانی که له وانیه له خیزانی کدا
 ده رکه و تبییت که به هوی بوماوه وه (الوراثة) زۆربه ی ئافره تانی ئه و خیزانه
 مندالیان نابییت) والله أعلم .

ده بییت ئه وهش بزانی که مندال یه کیکه له خووشی و شته جوانه کانی
 دونیا که باوک و دایک زۆر دلخۆش ده بن به و منداله یان چونکه بریایان وایه که
 به ره می ئه و ژنه یان به ده ست هاتوو و خوی گه وره ده فه رمویت : ❁
 الْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ❁^۱ .

۱ (سورة الكهف : ۴۶) .

واته : سهروهت و سامان و مندالّ زینهت و جوانی و پهونه قی ژیانی دونیان

۳ . جوانی ئافرهت یه کیکه له و خالانه ی که ده بیّت ره چاوبکریت له کاتی ژن هیناندا چونکه گهر که سیك ماره ی ئافره تیکی بری ئافره ته که به و شیوه یه جوان نه بوو که دلّی ئه و کوره پیی ئارام بیّت ئه و ده بیّته کیشه و گروگرفت و هیچ ده میک دلخوشی و خوشبه ختی به ده ست ناهینیت ، به لام ئه مه ش نابیته (مهرج) به لکو خالیکه پیویسته جیبه جی بکریت ، وه کو له م فرموده یه ی پیغه مبهری خوادا (ﷺ) دهرده که ویت : (عن أبي هريرة قال : كنت عند النبي (ﷺ) فأتاه رجل فأخبره أنه تزوج امرأة من الأنصار فقال رسول الله (ﷺ) : أنظرت إليها قال : لا قال : فاذهب فانظر إليها فإن في أعين الأنصار شيئا) ۱ .

واته : ئه بو هورهیره وتی : له لای پیغه مبهری خوا بووم (ﷺ) پیاویک هات بۆلای و پیی راگه یاند که ئافره تیکی له ئه نصارییه کان هیناوه (خواستوو) ، پیغه مبهری خواش (ﷺ) پیی فرموو : ئایا ته ماشات کرد ؟ وتی : نه خیر ، پیغه مبه ریش (ﷺ) پیی فرموو برۆ ته ماشای بکه چونکه له چاوی ئه نصارییه کاند شتیك هه یه .

۱ (رواه مسلم) .

٤ . خالیکی دیکه ئه وه یه که ئه و ئافره ته با که سیکی بی له چک و که سیکی پروت نه بیته به راستی ئافره تیک که خاوه نی (حجاب) نه بیته ئه و نابیته که سیکی موسولمانی په یوه ست (ملتزم) بجیته خوازینی چونکه به راستی جیاوازییه کی زور دروست ده بیته له ژبانی ئه و دو که سه ، له گه له ئه وه شدا پیغه مبهری خوا (ﷺ) ده باره ی که سیکی نیوه پروت و بی له چک بیته ده فه رمویته : (صنفان من اهل النار لم أرهما : قوم معهم سیاط کاذناب البقر یضربون بها الناس ، ونساء کاسیات عاریات . میلات . مائلات . رؤوسهن کأسمة البخت . المائلة لا یدخلن الجنة ولا یجدن ریحها ، وإن ریحها لتوجد من سیره کذا وکذا)^١ .

واته : دوو جوړه که سه هه ن من نه مبینیون و له ئاگری دوزه خدان ئه وانیش که سانیکن که قامچیان پییه له کلکی مانگا ده چیته و له خه لکی ده دن به و قامچییه وه ئافره تانیکی پوشته ی پروت به لار و له نجه به ریگا دا ده پرون و سه رنجی پیاوان بو لای خویمان راده کیشن ، قره کانیان له بان سه ریان خر ده که ن وه کو بان پشتی و شتر ، ئه مانه ناچنه به هه شته وه و بونی به هه شتیش نا که ن هه رچه نده بونی به هه شت له دووری ئه وه نده ئه وه نده وه دیت .

^١ (رواه مسلم) .

دواتر له م سهرده مهی خو ماندا هندی شت ده بیستی له وانه هندی که س ده لاین : حجاب مهرج نییه له خوازینی کردن که ی رازی بوو ئه و جا خو مان ده یگورین و ده یکه ی نه که سیکی دیندار و خاوه ن باوه ر . له کاتی کدا که سانیکی وا ئه و قسانه ده که ن خوشیان هیشتا ئه و هنده که سیکی باوه ر بته و خو راکر نین له سه ر دینه که ، برام هیشتا تو خو ت که سیکی دیندار و په یوه ست نیت به دینه که وه و تنی ئه و قسانه ش باجی له سه ره و له دواییدا به سه رتدا ده شکیتته وه .

سه ره پای هه موو ئه مانه که باسمانکرد پیویسته له سه ر ئه و که سه ی که ده یه وی ت خیزان پیکه وه بنیت ده بی ت به پیی توانا په چاوی بکات چونکه به راستی خو شبه ختی له و که سه دایه که به پیی ئاینی پیروزی ئیسلام کار ده کات و گویرایه لی فه رمانه کانی پیغه مبه ری خوا ده بی ت (ﷺ) .

مهرجه کانی شووکردن

لییره دا ئه و خالانه ده خه مه روو که پئویسته له سه رکچی ئیماندار پهیره وی بکات له کاتی شووکردنیدا :

۱ . پئویسته ئه و که سه ی شووی پیده که ی که سیکی خاوه ن بیروباوه ریکی ئاینی پته و و چاک بیته .

۲ . ده بیته خاوه نی ئاکار و په وشتیکی جوان بیته .

۳ . پئویسته که سیک بیته فه رمانه کانی خوی گه وره جیبه جیبکات وه کو (ئه نجامدانی هر پینج فه رزه که ی نویژ له رۆژیکدا و رۆژوو گرتنی مانگی په مه زان ... هتد) وه به پیی تواناش سوننه ته کانی پیغه مبه ری خوا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) له خۆیدا پهیره و بکات .

۴ . ده بیته که سیک بیته دوور بیته له خواردنه وه ی مه یی و شته قه ده غه کراوه کان .

۵ . ده بیته که سیک بیته هاوړپیه تی که سانی خراپ نه کات چونکه پیغه مبه ری خوا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فه رموویه تی : (المرء علی دین خلیله ، فلینظر أحدکم

من یخالل)^۱ . واته : خه لکی له سه ر ئایینی هاوه له که یه تی ده ئیوه بپوانن کی ده که نه هاوه لی خو تان .

ژنهینان له سوننه تدا

ژنهینان یه کی که له سوننه ته کانی پیغه مبه ران - علیهم السلام - وه به تایبه تی پیغه مبه رمان محمد (ﷺ) چونکه ئه و (۱) خیزانی هه بووه واتا له ته مه نیدا (۱) ژنی هیناوه به تیپه پبوونی کات مردوون یا خود هه ندیکیان دوا ی خویشی هه ر له ژیاندا ماون . وه خوا ی گه وره له قورئانی پیروژدا ده فه رمویت : ﴿ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمُ أَزْوَاجًا وَذُرِيَّةً ﴾^۲ .

واته : ئه ی پیغه مبه ری خوا (ﷺ) ئیمه له پییش تودا چه ندین نیردراومان ناردووه و خیزان و وه چه شمان پیبه خشیون .

وه خودای گه وره له باسی پیغه مبه ر موسادا (ﷺ) ده فه رمویت : ﴿ قَالَ إِنِّي أَرِيدُ أَنْ أَنْكِحَكَ إِحْدَى ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ ﴾^۳ .

^۱ (رواه أحمد والترمذي وأبو داود والبيهقي في : (شعب الإيمان) وقال الترمذي : هذا حديث حسن غريب . وقال النووي : إسناده صحيح ، وحسنه العلامة الألباني في : مشكاة المصابيح : ۵۰۱۹) .

^۲ (سورة الرعد : ۳۸) .

^۳ (سورة القصص : ۲۷) .

واته : پیغه‌مبهر شوعه‌یب (عَلَيْهِ السَّلَام) به پیغه‌مبهر موسای (عَلَيْهِ السَّلَام) فهرموو من ده‌مه‌ویت یه‌کیک له م دوو کچه‌یه‌م لیّت ماره بکه م .

له‌گه‌ل ئەوه‌شدا پیغه‌مبهر موسای یه‌کیکه له و پیغه‌مبهرانه‌ی که به (أُولُو الْعَرْمِ) داده‌نری و که چی ویستی نه‌بووه که داخوازی کچه‌که بکات به‌لکو باوکی کچه‌که که ده‌کاته پیغه‌مبهر شوعه‌یب ئەو خۆی ئەم کاره‌ی کردوو و پیغه‌مبهر موسای ده‌ست نیشان‌کردوو بۆ ئەوه‌ی کچه‌که‌ی لی ماره بکات .

هه‌روه‌ها ده‌گێرنه‌وه : (عن أنس بن مالك رضي الله عنه يقول : جاء ثلاثة رهط إلى بيوت أزواج النبي صلى الله عليه وسلم يسألون عن عبادة النبي صلى الله عليه وسلم فلما أخبروا كأنهم تقالوها فقالوا وأين نحن من النبي صلى الله عليه وسلم قد غفر له ما تقدم من ذنبه وما تأخر قال أحدهم أما أنا فإني أصلي الليل أبدا وقال آخر أنا أصوم الدهر ولا أفطر وقال آخر أنا أعتزل النساء فلا أتزوج أبدا فجاء رسول الله صلى الله عليه وسلم إليهم فقال أنتم الذين قلتم كذا وكذا أما والله إني لأخشاكم لله وأتقاكم له لكني أصوم وأفطر وأصلي و أرقد وأتزوج النساء فمن رغب عن سنتي فليس مني)^١ .

واته : له ئەنه‌سی کوپی مالیکه‌وه (رضي الله عنه) ده‌گێرنه‌وه که فهرمووی : سی کۆمه‌ل له هاوه‌لانی پیغه‌مبهری خوا (صلى الله عليه وسلم) سه‌ردانی مالی پیغه‌مبهری خویان

^١ (متفق عليه) .

کرد و پرسایاریان له خیزانه کانی پیغمبه ری خوا (ﷺ) کرد ده باره ری عیبادت و په رستشی پیغمبه ری خوا (ﷺ) کاتیك وه لأمیان درایه وه ئه وانیش به شیوه یه کی که م له قه له میاندا و تییان پروانی وه و تیان ئیمه له کوپین که کاتیك پیغمبه ری خوا (ﷺ) خوی گه وره له تاوانه کانی پیش و پاشی خوش بووه ، بویه که سیک له وان وتی من شه وان شه و نوپژ ده که م و نانوم که سیک دیکه یان وتی من به پۆژوو ده بم و به هیچ شیوه یه ک نایشکیتم وه یه کیکی دیکه یان وتی من واز له ئافرهت ده هیتم و هه رگیز ژن ناهیتیم ، بویه پیغمبه ری خوا (ﷺ) پییان گه یشت و پیی فه رموون ئیوه بوون به و شیوه یه قسه تان ده کردو واتان دهوت ؟ سویند به خوا من له ئیوه زیاتر له خودا ده ترسیم و زیاتریش ته قوای ده که م له گه ل ئه وه شدا من به پۆژوو ده بم و پۆژووش ده شکینم نوپژیش ده که م و پشووش ده ده م وه ژنیش ده هیتم بویه هه رکه سیک هه ز له سوننه تی من نه کات و له سوننهت و رپبازی من لابات ئه و له من نیه .

وه کو له سه حیجی بوخاری دا هاتوو کاتیك (حفصة) ی کچی عومه ر (رضی الله عنہا) میرده که ی که ناوی (خنیس کوپی حوزافه کوپی قیس کوپی عدی

السهمی القرشی^۱ ده‌بیٚت به‌هۆی برینی‌که‌وه که له‌جه‌نگی (ئوحد) دا تووشی ده‌بیٚت شه‌هید ده‌بیٚت و گیان له‌ده‌ست ده‌دات ، بۆیه عومه‌ر (رضی‌الله‌عنه) دوا‌ی ماوه‌یه‌ک حه‌ز به‌وه ناکات که کچه‌که‌ی پیاوی نه‌بیٚت و به‌ته‌نهایی له‌ماله‌وه بزیت هه‌ر له‌به‌ر ئه‌وه هۆیه ده‌چیته لای ئیمامی عوسمان (رضی‌الله‌عنه) پیی ده‌لیت که (حفصه) ت پیی ده‌ده‌م گه‌ر نیازی ژنه‌ینانت هه‌یه ئه‌ویش ده‌لیت : په‌له‌م لی مه‌که بۆیه دوا‌ی چه‌ند رۆژیک دیته‌وه و ده‌لیت یا عومه‌ر ئیستا ناتوانم ژن به‌ینم ، دوا‌ی ئه‌وه عومه‌ر ده‌چیته لای ئه‌بو به‌کرو پیی ده‌لیت گه‌ر پیٚت خۆشه (حفصه) ی کچمت لی ماره ده‌که‌م ، بۆیه ئیمامی ئه‌بو به‌کر (رضی‌الله‌عنه) بی ده‌نگ ده‌بیٚت ، پاش ئه‌مه ماوه‌یه‌کی که‌می به‌سه‌ردا تیپه‌ر ده‌بیٚت پیغه‌مبه‌ری خوا (صلی‌الله‌عنه‌وآله‌وسلم) ده‌چیته خوازیبنی (حفصه) و ماره‌ی ده‌کات ، ئیمامی ئه‌بو به‌کر به‌ عومه‌ر ده‌لیت کاتی‌ک پیٚت فه‌رمووم (حفصه) ت پیی ده‌ده‌م من هه‌چ ریگریبه‌کم له‌وه نه‌بوو ته‌نها ئه‌وه نه‌بیٚت که من بیستبووم پیغه‌مبه‌ری خوا (صلی‌الله‌عنه‌وآله‌وسلم) ده‌یه‌ویٚت بیٚته خوازیبنی وه منیش پیم خۆش نه‌بوو ئه‌وه کاره نه‌ینیه بدرکینم .

^۱ ئەم هاوه‌له‌یه‌کی‌که له‌و پیاوانه‌ی که هه‌ر به‌زویی موسولمان بووه و به‌شداری هه‌ردوو کچه‌که‌ی پیغه‌مبه‌ری خوا (صلی‌الله‌عنه‌وآله‌وسلم) کردووه و به‌شداری شه‌ری (به‌در و ئوحد) یشی کردووه .

بۆیه برا به‌پێژه‌کانم ئه‌ی خوشکه ئیمانداره‌کانم وانە‌زانن که یه‌کێک کچی خۆی یاخود خوشکی خۆی به‌خشیه‌ که‌سیک به‌مه‌به‌ستی ماره‌ برپن ئه‌وا شتیکی خراپ و ناشیرینی کردووه ، بۆیه ده‌لیم نه‌خیر و دیسانه‌وه نه‌خیر چه‌نده ئاساییه که کور خوازیبێنی کچ ده‌کات ئه‌وه‌نده‌ش ئاساییه که برای کچ یاخود باوکی یاخود که‌سیکی نزیکی که سه‌ره‌رشتی ده‌کات ده‌توانیت به‌شێوه‌یه‌کی شه‌رعی داوای خوازیبێنی له کور بکات و وریای ئه‌وه‌ش بێت که یاسا‌کانی ئیسلام تینه‌په‌رینیت ، چونکه پێشه‌وا عومه‌ر (رضی‌الله‌عنه‌و‌آله‌وسلم) کچی خۆی به‌خشیوه به‌هه‌ریه‌که له عوسمان و ئه‌بو به‌کر خویان لی پازی بێت بی ئه‌وه‌ی بلی دروست نییه یاخود ناخۆشه یاخود عه‌یبه‌یه !! یاخود هه‌ر وشه‌یه‌کی دیکه که ئه‌م‌پۆ لێره و له‌وی گویبێستی ده‌بین ، وه ئه‌م نمونه‌یه و ده‌یان نمونه‌ی دیکه‌ش هه‌ن سه‌باره‌ت به‌ هاوه‌لان .

لێره‌دا پیم خۆشه‌ باسی کچی بکه‌م که ئازایه‌تی و له‌خواترسی و گویرایه‌لی کردنی پێغه‌مبه‌ری خوا (صلی‌الله‌عنه‌و‌آله‌وسلم) ی لا زۆربوو . پێغه‌مبه‌ر (صلی‌الله‌عنه‌و‌آله‌وسلم) هاوه‌لێکی هه‌بوو زۆر ناشیرین و پێست په‌ش بوو ، له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا شتیکی وای نه‌بوو له‌مال و سامان ، ناوی (جوله‌یبیب) بوو ، بۆیه پێغه‌مبه‌ری خوا (صلی‌الله‌عنه‌و‌آله‌وسلم) پێشنیاری کرد که‌وا ژن به‌ینیت ، ئه‌ویش وتی ئه‌ی پێغه‌مبه‌ری خوا (صلی‌الله‌عنه‌و‌آله‌وسلم) کی هه‌یه شوو به‌من بکات (من بازارم کزه) ، پێغه‌مبه‌ریش (صلی‌الله‌عنه‌و‌آله‌وسلم)

پیی فەرموو : لای خوای گه وره بازارت کز نیه . پیغه مبهەر (ﷺ) به دواى
هه لی کدا ده گه پرا بۆ ئه وهى که سێکی شیاوی بۆ بدۆزیته وه تا کو پۆژیکیان
پیاویک سهردانی پیغه مبهیری خوای (ﷺ) کردو پیی وت : کچیکم هه یه ئیستا
(پیاوی نیه و (بیوه ژنه) ئه گه ر چه ز ده که ی ئه وا پیشکه شتی ده که م)
به واتای ئه وهی تو بیخوازه) ، بۆیه پیغه مبهەر (ﷺ) پیی فەرموو : به لای
ده مه ویت . پیاوه که ش زۆر دلخۆش بوو وتی : به لای ئه ی پیغه مبهیری خوا
(ﷺ) به لای ...

پیغه مبهەر (ﷺ) فەرموو : به لام من بۆخۆم نامهوی به لکو بۆ)
جوله ییب (ده مه وی . پیاوه که ش وتی : جوله ییب ئه ی پیغه مبهیری خوا
(ﷺ) !!!

پیاوه که وتی : په له م لای مه که تا کو پرسیا ریک له دایکی ده که م بزانه چی
ده لیت ؟

کاتیک پیاوه که گه رایه وه ماله وه و به خیزانه که ی وت : پیغه مبهیری خوا
(ﷺ) داواى کچه که مانى کردووه ، ژنه که ش زۆر پیی خۆش بوو ، به لام
پیاوه که پیی وت : به لام بۆ خۆی نایه وی .

ژنه که ش پیی وت : ئه ی بۆ کیی ده وی ؟

پیاوه کهش وتی : بۆ (جوله ییب) !

ژنه کهش وتی : بیفه پر له جوله ییب . نه خیر سویند به خوی گه و ره من
 ئه و کچه به جوله ییب ناده م . له کاتیکدا ئیمه که سانیکی وه کو (فلان و
 فلان و فیسار) هاته خوازینی کچه که مان به لام رازی نه بوین ئیستا چۆن به
 جوله ییبی بدهین ؟!

پاشان پیاوه که زۆر بیتاقت بوو به و قسه یه و ههستا بۆ ئه وهی بجیته
 خزمه تی پیغه مبه ری خوا (ﷺ) ، له و کاته دا کچه که له ماله وه هاواری کرد و
 به باوک و دایکی وت : کی داوای منی کردوو ؟ ئه وانیش وتیان : پیغه مبه ری
 خوا (ﷺ) به لام بۆ که سیکی تر .

کچه کهش ئه وه نده ئیمانی به هیژ بوو وتی : ئایا ئیوه فه رمانی
 پیغه مبه ری خوا (ﷺ) رهت ده که نه وه ؟؟! ئیوه من بنیرن بۆلای
 پیغه مبه ری خوا (ﷺ) ئه و من به زایه نادات و من نافه وتینیت . دواتر باوکی
 کچه که چوو خزمه تی پیغه مبه ری خوا (ﷺ) و وتی : ئه ی پیغه مبه ر (ﷺ)
 خۆت باشتری لی ده زانی ، بیده به (جوله ییب) .

له و کاته دا پیغه مبه ری خوا (ﷺ) ئه و کچه ی له (جوله ییب) ماره کردو
 دواتر دوعای بۆ کردن و فه رمووی : ئه ی خودایه خهیر برژینه به سه ریاندا ...

ئەى خودایه ژیانیان ناخۆش مه‌که ... پاش چه‌ند رۆژتیک جوله‌ییب چوو بۆ
 غه‌زایه‌ک له‌گه‌ڵ پێغه‌مبه‌رى خواو هاوه‌لانی ... به‌لام کاتیک شه‌ر کۆتایی
 پیهات ... هاوه‌لان (ﷺ) ده‌گه‌ران بۆ ئه‌وه‌ی بزانه‌ن کۆ ماوه‌و کۆ برینه‌داره‌و
 کۆ شه‌هید بووه . پێغه‌مبه‌رى خواش (ﷺ) فه‌رمووێ : (هل تفقدون من
 أحد ؟) . قالوا : نعم فلانا وفلانا وفلانا . ثم قال : (هل تفقدون من أحد ؟)
 قالوا : لا . قال : (لکنی أفقد جلیبیا) فاطلبوه . فطلب فی القتلی فوجدوه إلى
 جنب سبعة قتلهم ثم قتلوه فأتی النبی (ﷺ) فوقف علیه فقال : (قتل سبعة ثم
 قتلوه هذا منی وأنا منه هذا منی وأنا منه) . قالها مرتین أو ثلاثا . ثم قال بذراعیه
 هکذا فبسطهما . قال : فوضعه علی ساعديه لیس له سریر إلا ساعدي النبی
 (ﷺ) قال : فحفر له ووضعه فی قبره)^۱ .

واته : پێغه‌مبه‌ر (ﷺ) به‌هاوه‌لانی فه‌رموو ئایا که‌ستان بزركردوه‌؟
 وتیان : ئیمه‌ فلان و فلانمان بزركردوه . دوباره پێغه‌مبه‌ر (ﷺ) فه‌رمووێ
 ئایا که‌ستان بزركردوه ؟ وتیان فلان و فلانمان بزركردوه . سێ جار
 پێغه‌مبه‌رى خوا (ﷺ) ئه‌م پرسیاره‌ی کرد له‌ هاوه‌لان ، ئه‌وانیش وه‌لامیان
 ده‌دایه‌وه . پاشان پێغه‌مبه‌رى خوا (ﷺ) فه‌رمووێ : من (جوله‌ییبم)
 بزركردوه . بۆیه هاوه‌لان هه‌ستان و به‌شوینیدا گه‌ران به‌لام له‌گۆرپه‌پانی

^۱ (رواه مسلم) .

جهنگدا نه یانبینییه وه . له جیگایه کی نزیک بینیانیه وه به کوژراوی که له ته نیشته حوت بیباوه پره وه بوو که هه موویان کوژرابوون . (جوله ییب) هه ره حوتیانی کوشتبوو تا کو خۆی شه هید کرا . پیغه مبهری خوا (ﷺ) له سه ر لاشه که ی وه ستا و فه رمووی : حوت که سی کوشتوو و پاشان شه هید کراوه . دواتر فه رمووی : (ئه مه له منه منیش له وم ئه مه له منه و منیش له وم) دوو تا سی جار ئه م قسه یه ی فه رموو . پاشان پیغه مبهری خوا (ﷺ) به دهستی خۆی هه لیگرت و فه رمانی کرد که گوژیکی بۆبکه ن ... ئه نه س (رضی الله عنه) ده فه رمویت : ئیمه له و کاته دا خه ریکی گوژ هه لکه ندن بووین ... (جوله ییب) هه یج جیگه یه کی تری نه بوو ته نها دهسته کانی پیغه مبهر (ﷺ) نه بیته . واته : (له باوه شی پیغه مبهر (ﷺ) دا بوو) ، تا کو گوژه که ی بۆ کرا و خرایه نیو گوژه که یه وه)^۱ .

^۱ بپوانه : (به راستی شائنه) له نووسینی (د. محمد العریفی) ، و ده رگیانی (م. عبدالمجید کفری) .

باشترین ماره‌یی که مترینیانه

لیڤه‌دا ده‌مه‌وی پوو بکه‌مه ئه‌و خوشکه موسولمانانه که به‌راستی هیدی
 هیدی سال به‌سال ده‌یانه‌وی له‌پیره‌وی پیغه‌مبهری خوا (ﷺ) و له‌کاره‌کانی
 هاوه‌لان و شوینکه‌وتوو لابه‌دن و شوین پیی که سانیك هه‌لبگرن که ئه‌سله‌ن
 نه‌خوا و نه‌پیغه‌مبهری خوا (ﷺ) نانا سن‌گر بیشیاناسن به‌قسه‌یان ناکه‌ن
 ئه‌ویش ئه‌وه‌یه که له‌م سه‌رده‌مه‌دا لیڤه و له‌وی ده‌بیستیت و ده‌بینیت که به
 ئه‌وه‌نده ئه‌وه‌نده کیلو (ئالتون) کچیک ماره‌براهه ! یاخود زیاتر له‌وه‌ی که
 ئیمه ئیستا بیری لی ده‌که‌ینه‌وه کیشه‌که ئه‌وه‌شه که هه‌ر خویان به‌ده‌ستی
 خویان واز له‌چاکه‌کاری دین و خویان ده‌خه‌نه نیو داوی گه‌وره کچییه‌وه و
 دواتر تامردن به‌ده‌ستییه‌وه ده‌نالینن ، وه‌واش ده‌زانن که چاویان له‌که‌سیک
 کرد ئه‌وا چاکیان کردوه و له‌ناو خه‌لکدا به‌شانازی و سه‌ربه‌رزیه‌وه
 ده‌یگیرنه‌وه و بری ماره‌یه‌که‌یان ده‌خه‌نه پوو ، سویند بی به‌خوا چاکیان
 نه‌کردوه چونکه پیغه‌مبهری خوا (ﷺ) ده‌باره‌ی بری پاره‌ی ماره‌بری
 ده‌فه‌رمویت : (خیر النکاح ایسه)^۱ .

واته : باشترین ماره‌برین ئاسان و سووکه‌که‌یه‌تی .

^۱ (صححه‌العلامة‌الالبانی فی : السلسلة‌الصحيحة ، برقم : ۱۸۴۲) .

له فهرمووده یه کی تردا هاتوو که ئافره تیک هاته لای پیغه مبهری خوا
(ﷺ) بۆ ئه وهی به شووی بدات له و دهمه دا پیاویک هه ستایه سه ر پئی و به
پیغه مبهری (ﷺ) وت: ئه ی پیغه مبهری خوا له منی ماره بکه .

پیغه مبهر (ﷺ) فهرمووی : هه چت هه یه پئی بده ی وه کو ماره یی ؟

پیاوه که وتی : نه خیر ئه ی پیغه مبهری خوا (ﷺ) هه چم نه .

پیغه مبهر (ﷺ) فهرمووی : برۆ بۆ ماله وه تان بۆ شتی بگه ری و بیهینه .

پیاوه که ش چوو وه ماله وه و هاته وه وتی ئه ی پیغه مبهری خوا (ﷺ)
هه چم ده ست نه که وت .

پیغه مبهری خوا (ﷺ) پئی فهرموو : ئه ی ئه لقه یه کی ئاسنت ده ست
نه که وت ؟

پیاوه که ش وتی : نه خیر سوین به خوا ئه ی پیغه مبهر (ﷺ) !!!

بۆیه پیاوه که ته نها ئیزاریکی (جلی خواره وه) ی له بهر دابوو وه ریدائی
نه بوو وتی : ئه م ئیزاره ی دهمه می وه کو ماره یی . پیغه مبهری خوا (ﷺ)
پئی فهرموو : ئیزاره که ت !!!

ئەگەر ئەو بیکاته بەری ئەوا هیچی بۆ خۆت نامینێ ئەگەر تۆ لە بەری
بکەیت ئەوا هیچی بۆ ئەو نامینێ !

پیاوه کەش چوو لایه کەوه و دانیشت ، دواى ماوه یه ك پیغه مبهەر (ﷺ)
پیاوه کەى بینى پۆشت بانگی کردهوه و پێی فرموو: چەند قورئانت لە بەره؟
پیاوه کەش وتی : ئەو سورەتە و ئەو سورەتە و هەندیکى کەمى بۆ ژمارد
کە لە بەرى بوو . پیغه مبهەر (ﷺ) پێی فرموو : به و هینده سورەتەى کە تۆ
لە بەرت کردووە من مارەى دەکەم لیت !!

ئایا کەسێک هەیه لەم سەردەمەدا ئەوەندەى ئەو ئافرەتە گوێپرایەلى
بکات بۆ پیغه مبهەرى خوا (ﷺ) ؟ ئایا کەسێک هەیه ئەوەندەى ئەو پیاوه
هەژارو دەست کورت بێت ؟ ئایا لەم سەردەمەدا مارە بپین هەیه کە ئەندازەى
پارە کەى ئەوەندە بێت کە فێرکردنى چەند سورەتێكى قورئانە؟؟

بئىگومان نەخێر چونکە سەردەمى پیغه مبهەرى خوا (ﷺ) تێپەرى و
هاوه لآن و شوینکە وتوان نەمان لەم سەرزەوییهدا و کارى چاکە کەم
بوویەوه و بەدەرەشتى (زینا) و عیشق و غەرامیات زۆریکرد خواى گەورە
پەنامان بدات جا بەناوى هەرچییه کەوه بێت کە ئەمڕۆ دەیبینن .

جگه له مهش ئیمه ده بیته له هه موو ژیانماندا له سوننه ته کانی پیغه مبهری خوا (ﷺ) لانه دهین به پیی توانا . بۆیه من پیم خوش نیه هه ره ئه وهنده باس بکه م چونکه ئه وانه ی له پیشدا خسته پروو باسی پیغه مبهر بوو (ﷺ) وه ئیستاش نمونه یه کی زیندووی هاوه لانی پیغه مبهر (ﷺ) باس ده که م که ده گێر نه وه (ئوم سولهیم ئافره تیکی جوان و ناوداری موسولمان بوو له وه مه دا (ئه بو ته لحه) هاته خوازینی ئوم سولهیم ، بۆیه ئوم سولهیم پیی وت ئه ی (ئه بو ته لحه) که سانی وه کو تو به هیچ شیوه یه ک پره تناکرینه وه چونکه خاوه نی به ژن و بالآ و سه روه ت و سامانیکی زوری ، له گه ل ئه وه شدا دروست نیه من شوو به تو بکه م چونکه که سیکی بی دین و کافریت ، گه ر ده ته ویت شووت پیبکه م ئه وا شایه تمان بهینه و ببه به موسولمان ئه و کات شووت پیده که م وه مارهییه که شم ته نها موسولمان بوونته نه ک سه روه ت و سامانی دنیا ، بۆیه (ئه بو ته لحه) چوو له ی پیغه مبهری خوا (ﷺ) و شایه تمانی هینا و (ئوم سولهیم) شووی پیکرد)^۱ . ما شا الله ئه ی (ئوم سولهیم) سویند به خوا (ثابت)^۲ راستی فه رموو ه که هیچ که سیکی پاره ی مارهییه که ی وه کو هی تو نیه ئه ی (ئوم سولهیم) ،

^۱ (صححه العلامة الألبانی فی صحیح سنن النسائی ، برقم : ۳۳۴۱) .

^۲ (ثابت) به کیکه له هاوه لانی پیغه مبهری خوا (ﷺ) و ئه بو داود فه رموو ده که ی لی ده گێرته وه .

ئەوئەندەى مارەبىيەكەى تۆ لای خۆاى گەورە نرخى نىه ئەگەر هەموو مال و سامانى دونىاش بىت چونكە تۆ لە پۆژى دوايىدا بەرامبەر خۆاى گەورە مارەبىيەكەت دىنن ئەوئەيش بە ئىسلام كردنى كەسىكە لە كوفر و بىباوەرى و هاوئەل بىرپاردان بۆ خۆاى تاك و تەنھا ، وە كردنى بە كەسىكى لەخوا ترس و كەسىكى يەكتاپەرست و شوین رىبازى پىنغەمبەر (ﷺ) كەوتبىت ، گومانى تىدا نىه هەر تۆش براوہ دەبىت چ لەدونىا بىت ياخود چ لەقىامەت .

چونكە كەسانىكى زۆر هەن لەم سەردەمەى خۆماندا تەنانەت لە پابردووشدا هەر هەبوون وە گومانى تىدا نىه كە لە داها تووشدا دىن لەمارە برىنەكەياندا پارەيەكى خەيالئى وەردەگرن كەچى دواى ماوہيەك ديار نامىنئىت يان بەشتى دونيايى و بەشتى پرو پوچ دەدرىت بى ئەوہى بىرلە ژيانئىكى تر بكا تەوہ كە ژيانى هەتا هەتايىه ، وە بى ئەوہى بىر لەو كەسە بكا تەوہ كە شووى بى دەكات ، چونكە كەسانى وا هەن كاتىك شوو دەكەن تەنھا يەك ئاواتيان هەيە ئەوئەيش ئەوہيە دەيانەوئەيت كورپان بەند بكەن بە پارەى مارە برى وادەزانن كە ئەم كارە دوژمنكارىيە ، وە شتىكى دىكەش هەيە ئەوئەيش ئەوہيە كە (دايك و باوك) پۆلئىكى كارىگەر دەبينن لەم كارەدا ، چونكە زۆر كات ئەوان مەرج دەخەنە سەر ئەو كەسەى كە دئتە خوازىبىنى كچەكەيان و بەكچەكەشيان دەلئن : نابىت بەهيج شىوہيەك لەقسەمان دەربچىت ئەگەر

نا ئه‌وا رازی نابین توّ شوو بکه‌یت ، ئه‌مه‌و ده‌یان هه‌ره‌شه‌ی که که کچ ئیتر
ئه‌سله‌ن هه‌ر ناتوانیّت بلّیت نه‌خیر .

به‌پاستی هه‌موو ئه‌م کارانه دژ به شه‌رعی ئیسلامه و خوا و پیغه‌مبه‌ری
خوا (ﷺ) به‌م کاره نارازین و پییان ناخۆشه ، چونکه ئه‌مه قسه‌ کردنه
له‌کاریکدا که توّ مافی ئه‌وه‌ت نیه ده‌ستی تیّ وه‌ر بده‌یت و قسه‌ی تیّدا بکه‌یت.

دوا ووته

ئهو باسه ی که له پيشدا خرايه روو هه مووی په یوه ست بوو به پرۆسه ی پيش ژنهینان ، به واتای ئه وه ی که چۆن هانی کوپان و کچانمان بدریت بو ئه وه ی به سه رکه وتووی بچنه ناو پرۆسه که و به سه رکه وتویی ئه نجامی بدهن (إن شاء الله) .

چونکه زۆربه ی هاوه لان و شوینکه وتوانی ئه م ئوممه ته پیمان شهرم بووه و به تاوانیان داناوه که به لاویتی و به بی ژنی بگه نه خزمه تی خوی گه وره .

له وانه (معاذ) له کاتی نه خووشیه که یدا که به هۆیه وه گیانی له ده ستدا زۆربه ی کات ده یفه رموو : ژنم بو بهینن ، ژنم بو بهینن ، من پیم ناخوشه بگه مه خزمه تی خوی گه وره و ژنم نه هیجابی .

(شه دادی کوپی ئه وس) یه کیک بووه له هاوه لان کاتی که چاوه کانی له ده ستدا و نابینا بوو ده یفه رموو : ژنم بو بهینن چونکه پیغه مبه ری خوا (وسه) وه سیه تی پیکردووم نه گه مه خزمه تی خوی گه وره به بی ژنی .

وه (عبداللهی کوری مه سعود) ده فهرمویت : ئەگەر له دونیادا تهنه
ته مهنم ده رۆژ بیت پیم خۆشه ژن بهینم ، وه له واتایه کی تر دا هاتوو ده لیت
: پیم خۆش نیه تهنه شه ویک به بی ژن بژیم .

بۆیه برا و خوشکانی به پیزم زیاتر رۆچوونه نیو باسه که شتی زۆتر
هه لده گری وه کو له وهی ئیستا من خستوم ته به رچاو وه به و شیوه یه ش
تیمه گن که ژنهینان یا خود شوو کردن شتیکی لاهه کیه چونکه (نه بو به کر)
(ﷺ) له و پرووه وه ده فهرمویت : گویرایه لی فه رمانه کانی خوی گه وره بن
له باره ی ژنهینانه وه ، چونکه به هوی ئه وه وه ده توان ده وه له مهندی به ده ست
بهینن .

واته ئه ی گه نجان ژنهینن به هوی ئه وه وه په یمانه که ی خوی گه وره تان
به ر ده که ویت که ده وه له مهندییه .

وه (علی) (ﷺ) له و پرووه وه ده فهرمویت : ژن بهینن بو ئه وه ی
ده وه له مهندی به ده ست بهینن .

زانینی هه موو ئه م ئایات و فه رموودانه و کاری هاوه لان و ته کانیا
سه ره رای بینین و بیستنی ده یان نمونه ی دیکه که ناگری هه مووی باسبگری
و هه مووی له م نامیلکه یه دا بخریته روو ، ده بیت ئیمه به س بیستن نه بیت

یا خود خویندنه وه نه بیټ چونکه (کردار) هکه له هه مووی گرنگتره و له هه مووی پیشتره ، وه داوام له خوای گه وره ئه وه یه هاوکاری هه موو که سیکی موسولمان بکات بۆ راپه راندنی ئه و کاره و داواشم ئه وه یه له که م و کورپیه کانمان ببوریټ و ئه وه شمان خستۆته روو سوود به خش بیټ بۆ هه موو لایهک (إن شاء الله) ... ئامیین .

به پشتیوانی خوای گه وره کۆتایی پیهات

وَآخِرُ دَعْوَانَا أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

والصلاة والسلام على رسول الله وعلى آله وصحبه وسلم أجمعين

هیوا محمد مجید

شارۆچکه ی کفری

۲۰۱۰/۰۱/۱۰

سه رچاوه کان

سه رچاوه کوردییه کان :

- ۱ . هاوسه رگیری . نووسینی (پشتیوان محمد) .
- ۲ . ئامۆژگاری بۆ کچانی موسولمان پیش هاوسه رگیری . دایکی ئالاء
- ۳ . به راستی شازنه . نووسینی (د.محمد العریفی) ، وه رگیپانی (م.عبدالمجید کفری) .
- ۴ . گوڤاری (رپگای راست) ژماره (۱۳) .
- ۵ . بلاوکراوهی (زانست) ژماره (۶) .

سه رچاوه عه ره بییه کان :

- ۱ . آداب الزفاف في السنة النبوية المطهرة . للعلامة المحدث (محمد ناصرالدين الألباني) (رحمه الله) .
- ۲ . نکاح الصالحات . عبدالملك القاسم .
- ۳ . تحفة العروسین . مجدي بن منصور بن سيد الشوري .
- ۴ . من تختار . الشيخ ندا أبو أحمد .
- ۵ . من تختارين . الشيخ ندا أبو أحمد .
- ۶ . (هديتي لابنتي عند زفافها) . الشيخ الدكتور محمد بن رزق بن طرهوني .
- ۷ . الزواج وفوائده وآثاره النافعة . عبدالله بن جار الله الجار الله .